

REFUGIUM

EN NY ÅKERHOLME MED EN LÅNG BERÄTTELSE

ANALYS

I det böljande landskapet mellan Ystad och Malmö ligger Börringe, ett område med riksintresse för kulturvården och en lång, rik historia. Med den kommande flytten av E65:an påbörjas läkningen av detta betydelsefulla kulturlandskap. Gestaltningen av den nya rastplatsen tar ett grepp över hela trafikplatsen och formar den som en trädbevuxen del av backlandskapet med syftet att skapa en sammanhängande landskapsbild.

Det omgivande landskapet har en fascinerande historia med jordbruk, kloster, kyrkor och medeltida riksbefästningar. För att inte fokusera på en specifik historisk period tar förslaget fasta på platsen som en plattform för många sammanflätade händelser och formar ett "observatorium" mot landskapet. Grundtanken bakom vårt förslag, kallat Refugium syftar till att synliggöra hur landskapet alltid påverkats av hur människan genom tiderna byggt och rört sig. Förslaget kan ses som ett sätt att framställa sambandet mellan landskapet och historien som på så vis bidrar till att synliggöra "väven" som detta utgör.

BYGGDA STRUKTURER I LANDSKAPET

I projektets direkta närhet finns forntida bosättningar som vittnar om en lång historia med stensättningar som kopplas till vikingatid och forntid. Söder om området finns Börringeklosters slott och ruinen av riksborgen Lindholmen där Drottning Margareta styrde de nordiska länderna i slutet på 1300-talet. Börringe Kloster grundades i början av 1100-talet men revs under

senare medeltid och byggdes om till Börringeklosters slott av Görvel Fadersdotter Sparre. Gemensamt för anläggningarna var användandet av grästen, formade till robusta murverk, idag främst åskådligt i kyrkoruinerna Lemmeströ och Börringe. De byggda strukturerna är det som beskriver människans plats, som animerar och skapar berättelser i landskapet – en central utgångspunkt för förslaget i att artikulera trafikplatsens idé och vårt möte med kulturlandskapet med byggda element.

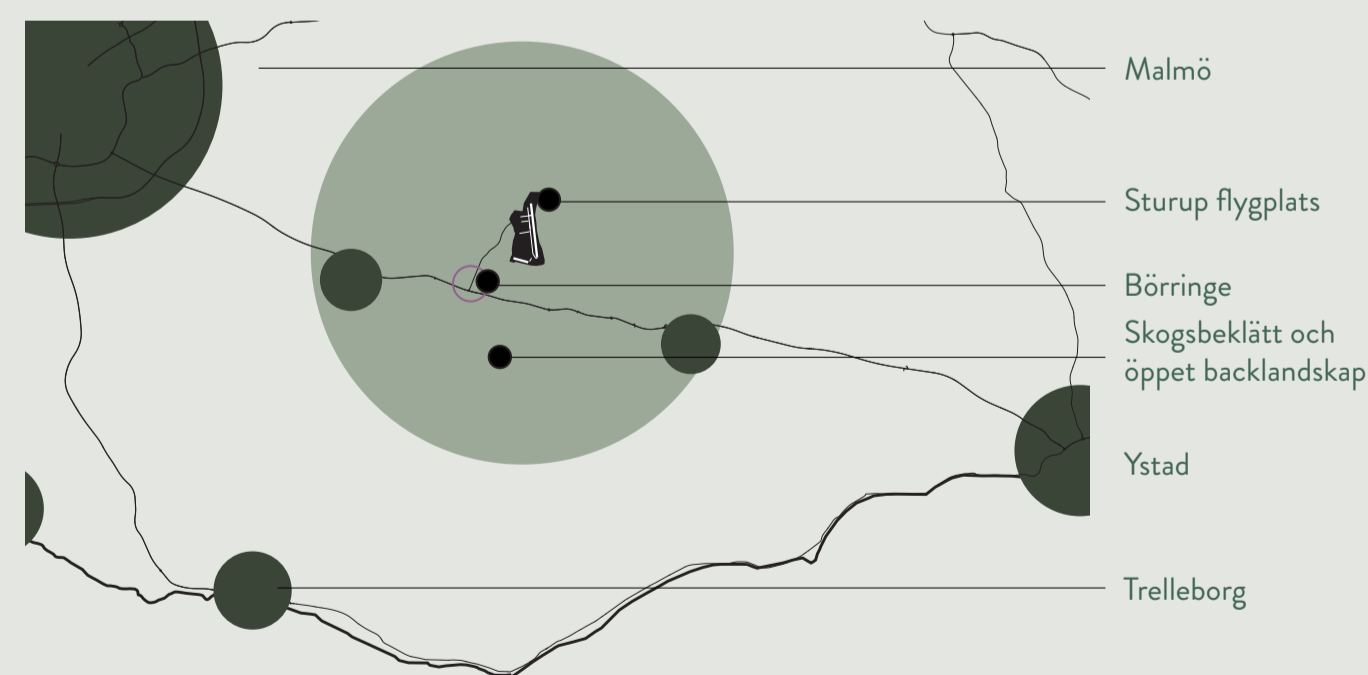
Det unika och karaktäristiska backlandskapet är präglad av formationer från istiden och har senare genomgått mänskligt påverkade förändringar med både utdikningar och ägomarsreformer. Projektet tar avstamp i landskapets historia där vattendrag i naturliga lågpunkter utgjort en betydande del av landskapsbilden.

Tegelproduktion och torvhantering har en lång historia i området men för många är idag är platsen främst känd för att vara ett av Sveriges mest betydande fågelområden – markerat av den unika Börringevråken.

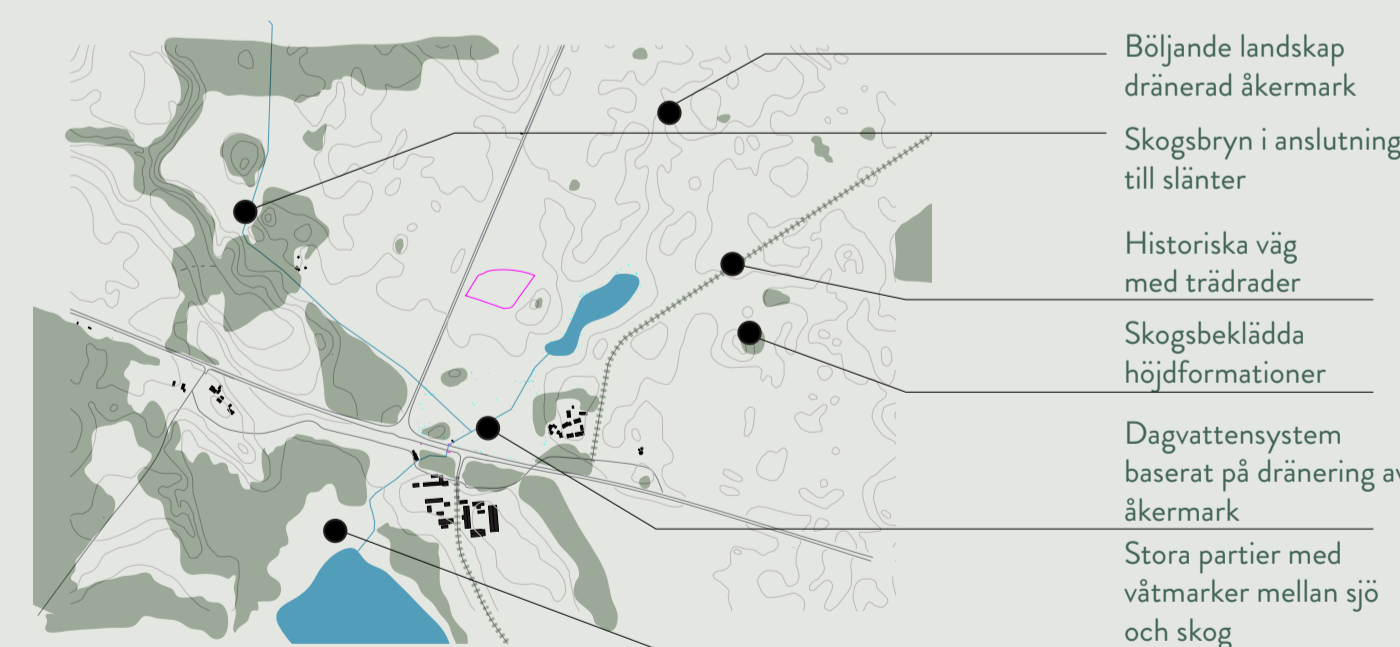
I omgivningen finns naturreservat med skyddsvärda miljöer och lokaler. Närheten till Sturups flygplats har en direkt påverkan då start och landning kan observeras från rastplatsen – ett fenomen som också har särskilda intressegrupper men framför allt är ytterligare ett skikt av kommunikation och mänskligt avtryck i kulturlandskapet.

” Refugium är en plats för sinnlig paus, kreativ reflektion och en resa genom tid och landskap.

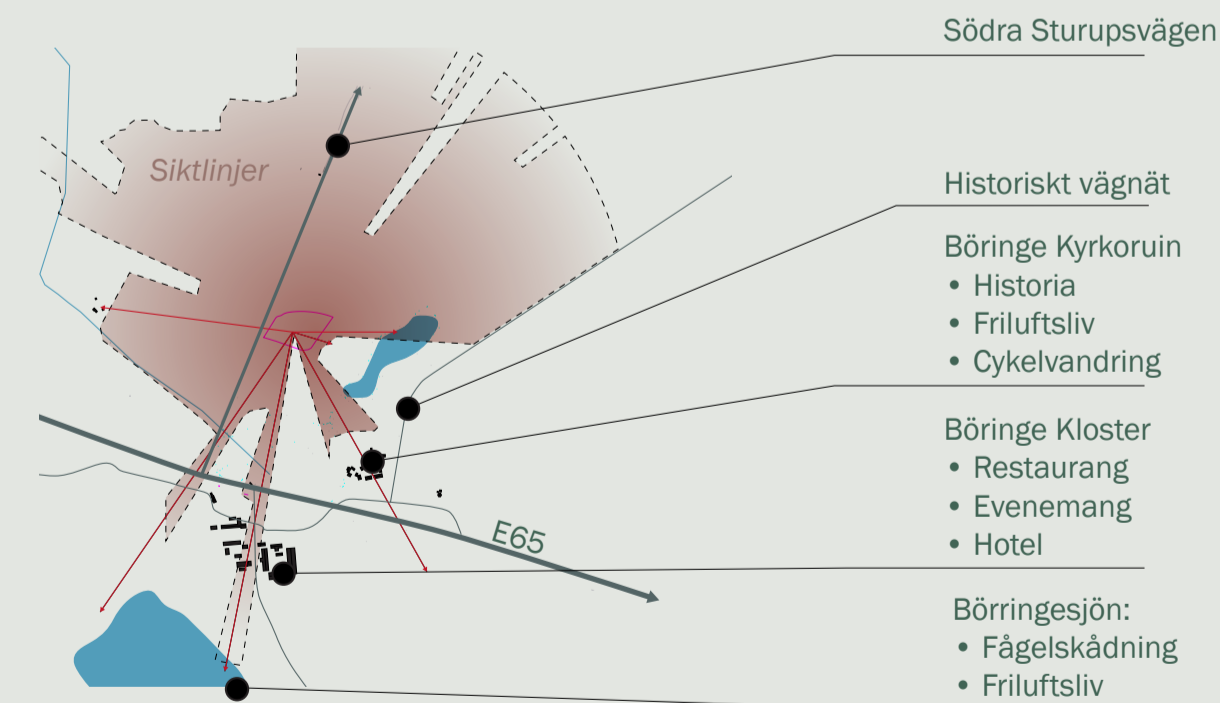
ÖVERGRIPANDE LOKALISERING

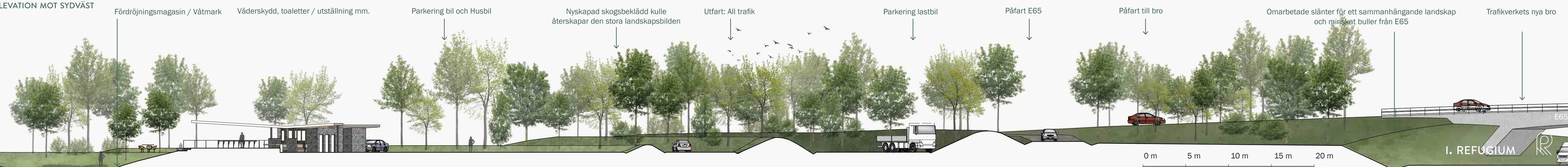
TOPOGRAFI - VATTEN - LANDSKAP

LOKALA MÅLPUNKTER OCH KARAKTÄRER

ELEVATION MOT SYDVÄST

KONCEPT

Böringe rastplats ska fungera som ett Refugium, plats för andhämtning och där några av samhällets grundläggande karaktärer blir synliga. Det historiska kulturlandskapet möter här framtiden i form av högteknologin kopplad till bil- och flygresor. Platsen bildar en brygga mellan dessa två världar och formar en plats där det oväntade är en del av dess charm; det kontemplativa möter det aktiva i en plats där motorvägens rytm möter den historiska tidsskalan och där naturens ekosystem möter människans digitala ekosystem. Projektet utgör ett kondensat av det omgivande landskapet och bildar i likhet med en be vuxen åkerholme ett nytt Refugium som stärker områdets biologiska mångfald och pollineringsförutsättningar.

EN RESA GENOM BÖRRINGES KULTURLANDSKAP
Böringe rastplats kommer att vara något som du stöter på av en slump under en resa, något som ger dig en möjlighet att pausa och upptäcka ett landskap med djup historia och överlagrade berättelser. Platsen kommer också att vara en destination för de som väljer att utforska området mer lokalt: cyklisterna som letar efter dricksvatten, toaletter eller en pumpstation, vandrarna som söker en förklaring till landskapet eller fågelskådare

som vill uppleva naturen. Skolor kommer kunna finna en pedagogisk skatt i denna plats, en konkret möjlighet att lära om vikten av natur och historia. Rastplatsen kan för någon vara en återkommande plats i vardagen men ska också vara den plats du kanske aldrig kommer tillbaka till, men som du ändå alltid kommer ihåg.

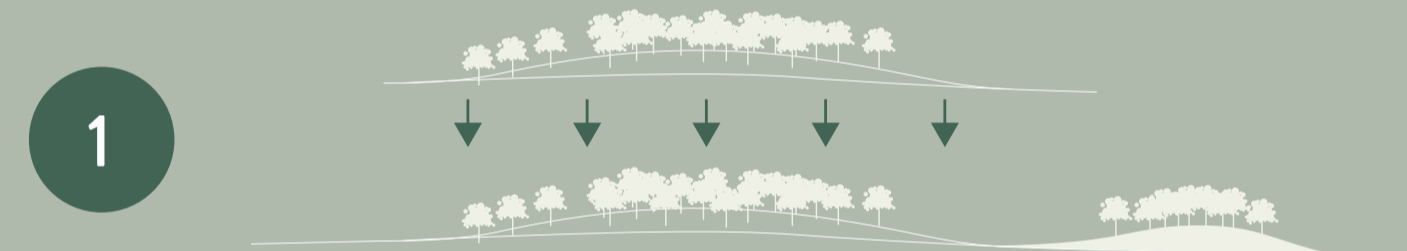
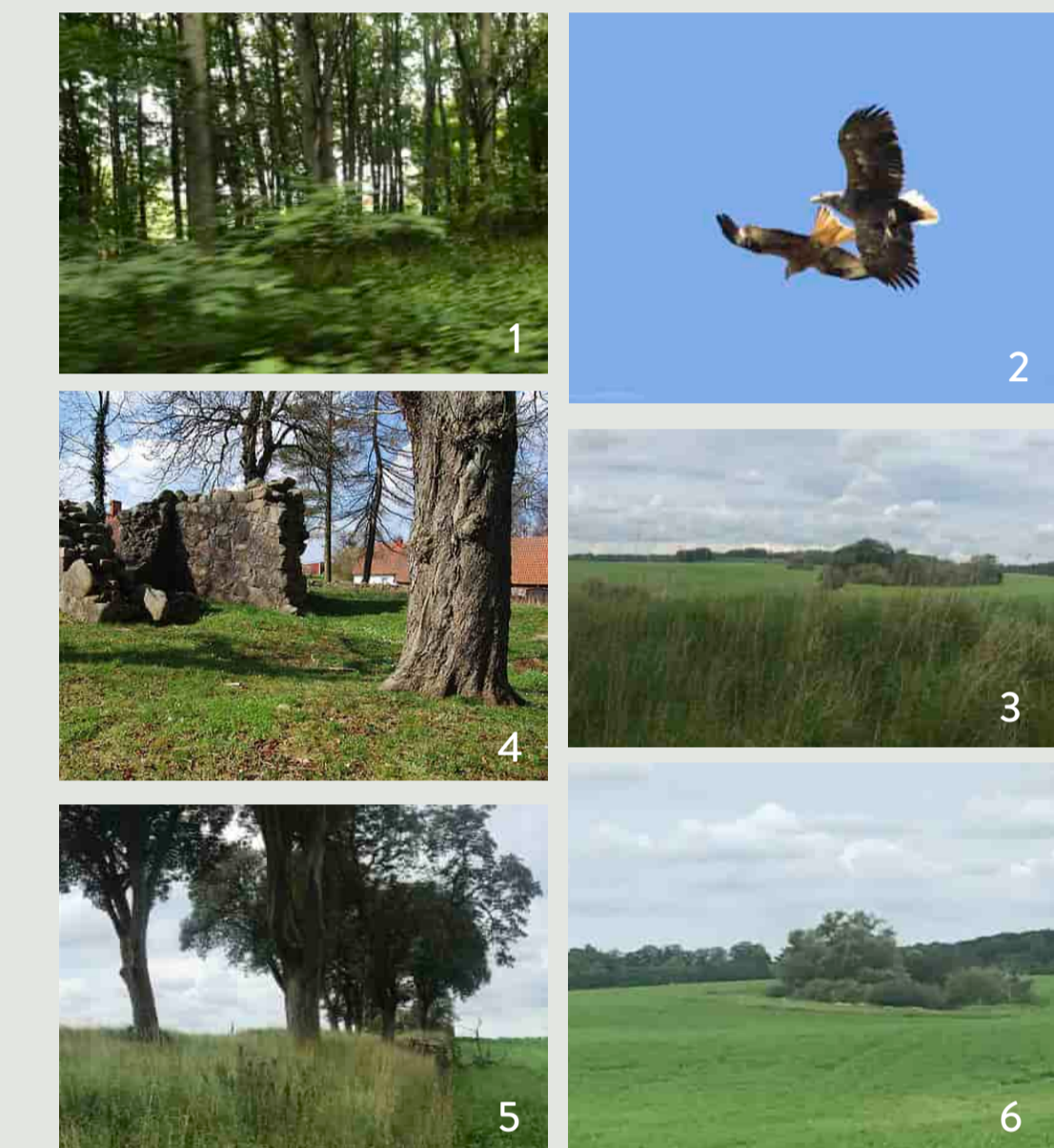
TRE STEG FORMAR PLATSEN

1. Det första är att aktivera den lokala landskapsgrammatiken för att forma en inbjudande och trädplanterad landskapshöjd som bildar en naturlig del i det omgivande backlandskapet. Genom att omfatta hela trafikplatsen återskapas en viktig del av landskapsbilden.
2. Det andra är att aktivera denna topografi genom att integrera en funktionell, hållbar och lättskött parkering som en subkategori till den övergripande landskapsupplevelsen. Trafikflöden organiseras i separerade, enkelriktade stråk med gemensam utfart.
3. Det tredje är att aktivera platsen i gränslandet mellan åkrarna och skogen genom en promenad som ansluter sig till det lokala vägnätet och tillgängliggör ängen och dess blommor. Funktioner som toalett, vatten, pumpstation och latrin placeras centralt och integreras i en välorganiserad och sammanhållen gest. Vädskyddet får funktionen av en utsiktspunkt med informativa utställningar om den omgivande natur och kulturmiljön och en promenad aktiverar besökaren att träda ut, och ned i direktkontakt med landskapet.

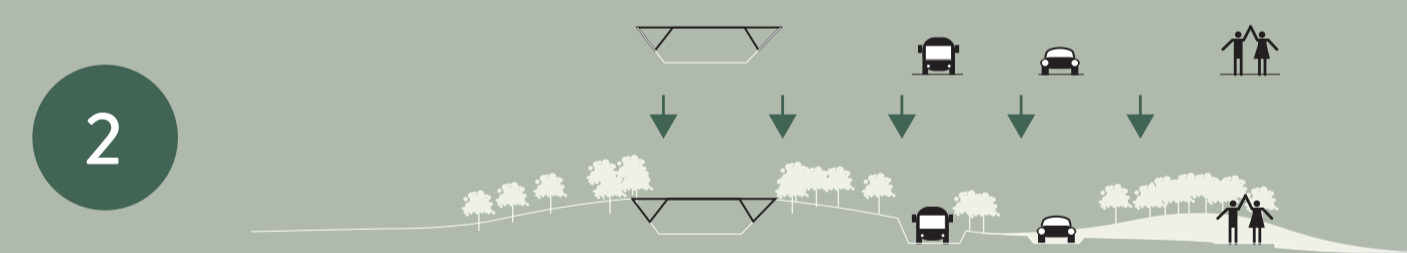

SITUATIONSPLAN ÖVERGRIPANDE MÅLBILD

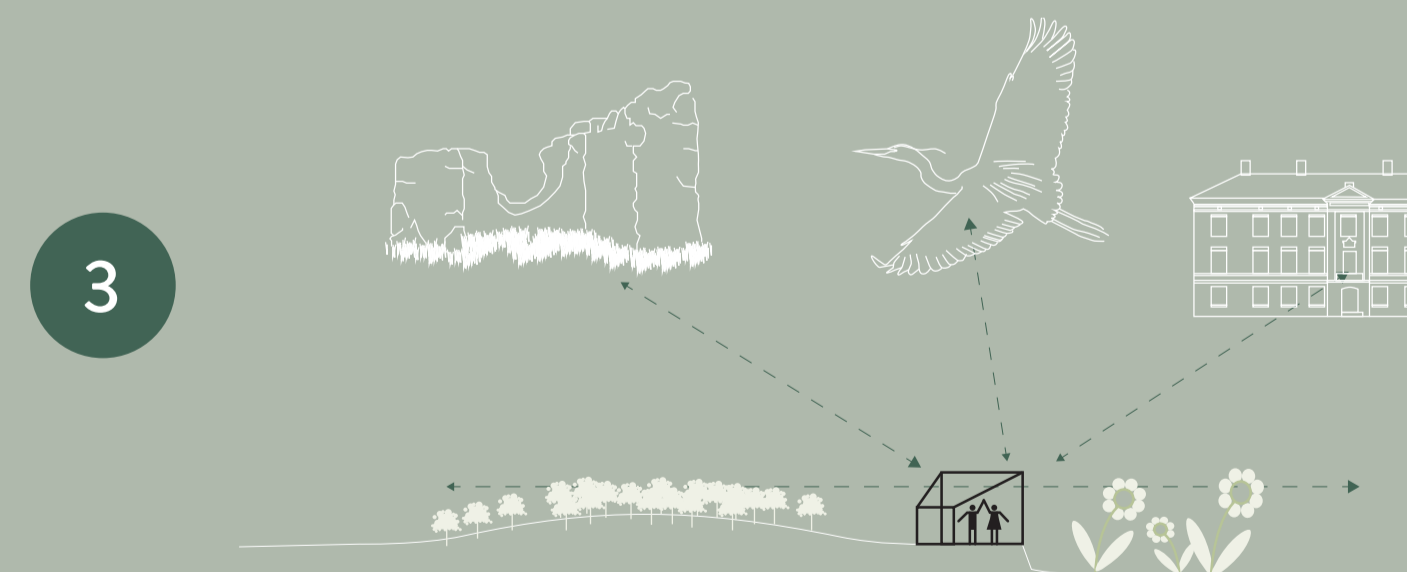
1. Gestaltningen återskapar backlandskapet med en skogsbeklädd höjdrygg och läker landskapet som helhet
2. Områdets unika fågelliv och betydelsefulla naturskyddsområde integreras genom bildandet av en kompletterande biotop
3. Samverkan med landskapets skala, godslandskap, diken och vallar
4. Existerande grästensruiner och byggda strukturer i omgivningen bildar en viktigt del av platsens associativa materialitet
5. Återskapandet av den historiska infartsvägen till Böringeklosters slott med trädallé bidrar till läsbarhet i landskapsbilden
6. Regionens topografi och backlandskap bildar en central utgångspunkt för gestaltningen och kondenseras till en upplevelsebar karaktär

INFRASTRUKTUREN BILDAR FÖRUTSÄTTNING FÖR ATT ÅTERSKAPA LANDSKAPSBILDEN GENOM EN SKOGSBEKLÄDD HÖJDRYGG SOM INTEGRERAS I LANDSKAPET - EN ÅKERHOLME

ÅKERHOLMENS VOLYM FÖRMÅR INTEGRERA EN VISUELLT UNDERORDNAD MEN FUNKTIONELL, HÅLLBAR, EFFEKTIV OCH LÄTTSKÖTT RASTPLATS

FÖRSLAGET REFUGIUM AKTIVERAR PLATSEN I GRÄNSLANDET MELLAN ÅKRARNA OCH SKOGEN MED EN PROMENAD OCH ETT IDENTITETSSKAPANDE VÄDERSKYDD MED UTBLICK MOT KULTURLANDSKAPET

FASAD MOT SYDVÄST

VY MOT SYDVÄST

